

Congres 'Bijzondere patiëntengroepen'

Datum: zaterdag 23 januari - Livestream

Programma

09:30 – 09:35 uur	Welkom en huishoudelijke mededelingen door Nora de Vries directeur ACTA Dental Education
09:35 – 09:45 uur	Inleiding dagvoorzitter drs. Marjolijn Oomens
09:45 – 10:15 uur	Lezing 1 'Wie is de oncologische patiënt en wat kunt u daarvoor betekenen?' door drs. Marjolijn Oomens
10:15 – 11:00 uur	Lezing 2 'Seksueel overdraagbare infecties: alles wat u altijd had willen weten maar nooit durfde te vragen' door prof. dr. Henry de Vries
11:00 – 11:30 uur	Koffiepauze
11:30 – 12:20 uur	Lezing 3 'Angst voor de tandarts: verminderen en voorkomen' door Dyonne Broers
12:20 – 12:50 uur	Lunch
12:50 – 13:20 uur	Lezing 4
13:20 – 13:50 uur	Lezing 5
13:50 – 14:05 uur	Theepauze
14:05 – 14:35 uur	Lezing 6
14:35 – 15:05 uur	Lezing 7
15:05 – 15:35 uur	Lezing 8

Lezing 1 'Wie is de oncologische patiënt en wat kunt u daarvoor betekenen?' door drs. Marjolijn Oomens

Er zijn jaarlijks 3.200 nieuwe patiënten met hoofdhalskanker waarvan ongeveer de helft een tumor van de mondholte, lip of speekselklier heeft. De andere helft heeft een (oro)pharynx of larynxcarcinoom. Risicofactoren voor het ontstaan van een mondholte maar ook (oro)pharynx- en larynxcarcinomen zijn een hoge leeftijd, roken en alcohol gebruik. Deze trias zorgt voor een 'typisch oncologische patiënt'. In het begin van deze eeuw is er echter een nieuwe risicofactor voor oropharynx tumoren gedefinieerd, het humaan papillomavirus (HPV). Dit virus wordt tijdens onbeschermd seksueel contact overgedragen. Hierdoor is een tweede 'type' oncologische patiënt ontstaan. Deze twee groepen patiënten verschillen niet alleen in de etiologie, maar ook in de presentatie en prognose en vereisen dan ook een verschillende benadering.

In deze presentatie wordt u meegenomen in de wereld van beide patiënten. Met wat voor klachten komen zij, hoe kunt u hen onderzoeken en vooral wat kunt u voor ze doen tijdens en na de oncologische behandeling? Als mondzorgverlener kunt u degene zijn tot wie de patiënt zich primair meldt met klachten, maar bent u ook degene die in de woonomgeving van de patiënt laagdrempelig benaderbaar is bij klachten gedurende en na de behandeling.

Lezing 2 ‘Seksueel overdraagbare infecties: alles wat u altijd had willen weten maar nooit durfde te vragen’ door prof. dr. Henry de Vries

Seksueel overdraagbare infecties worden veelal overgebracht door slijmvlies-slijmvliescontact tussen twee personen. Naast genitaal seksueel verkeer, kunnen orale en anale seks dus ook seksueel overdraagbare pathogenen overbrengen. Daarnaast zijn bacteriële SOA zoals gonorrhoe zeer besmettelijk en kunnen deze tevens door wederzijdse masturbatie, of door het delen van seksspeeltjes doorgegeven worden. Zodoende is het ondanks consequent gebruik van het condoom mogelijk om SOA op te lopen.

Risicogroepen voor SOA zijn in de loop van de tijd aan verandering onderhevig. Tot in de 70er jaren waren zeelieden en vrouwelijke sekswerkers de 2 belangrijkste groepen in Amsterdam. Tegenwoordig worden matrozen nog zelden gezien in de SOA poli. Belangrijke risicogroepen vandaag de dag betreffen jongeren en mannen die seks hebben met mannen (MSM). Bij MSM gaat het dan om syfilis, gonorrhoe, lymfogranuloma venereum (LGV). Daarnaast worden hepatitis C (HCV) en HPV-geassocieerde kankers vaker gevonden bij mannen met een HIV infectie.

In deze presentatie zal in een vogelvlucht worden ingegaan op relevante aspecten van SOA voor zorgverleners werkzaam in de Nederlandse tandheelkundige zorg. Ter inleiding zullen aspecten zoals taboe, verwekkers, de meest voorkomende klachten en de epidemiologie aan bod komen. Vervolgens wordt de zin en onzin van orale seks behandeld. Hoe vaak wordt orale seks gepraktiseerd, wat kan je er door oplopen en hoe wordt er in verschillende culturen tegen aangekeken? Vervolgens komen de “big 5”: chlamydia, gonorrhoe, syfilis, herpes en hiv aan de orde. Hierbij wordt specifiek ingegaan op de relevantie vanuit tandheelkundig perspectief. Als afsluiting wordt de relatie tussen middelengebruik, seksualiteit en SOA besproken.

Lezing 3 ‘Angst voor de tandarts: verminderen en voorkomen’ door Dyonne Broers

Veel mensen zijn bang voor de tandarts of mondhygiënist. Wat kun je als mondzorgprofessional doen om deze angst te verminderen of beter nog: te voorkomen? Het voorspelbaar en beheersbaar maken van een behandeling zijn basis-ingrediënten. Wat kun je meer doen, om aan te sluiten bij wat de patiënt nodig heeft, gezien zijn type angst en copingstijl (manier van omgaan met stress en problemen)? En wanneer is het goed te verwijzen? Deze en andere vragen zullen aan bod komen.

Lezing ‘Goede mondzorg en (top)sport: een dubbele prestatie!’ door Michiel Lieshout

“Veel sporters die tijdens de Olympische Spelen de tandheelkundige kliniek bezochten, gaven aan beter te kunnen presteren als ze meer aandacht hadden gegeven aan hun mondgezondheid.”

Een goede mondzorg kan acute of lange termijn tandheelkundige problemen voorkomen. Acute ontstekingen door verkeerd liggende verstandskiezen, vaak gaatje en/of forse slijtage van de tanden en kiezen. Een (top)sporter heeft een vergoed risico op dit soort problemen. Juiste informatie en een goede regelmatige beoordeling van het gebit kan de prestatie en de mondgezondheid van een topsporter positief beïnvloeden. Een juiste balans tussen voeding en een goede mondgezondheid kan alleen maar door individuele adviezen te geven. Als poort van de rest van het lichaam kan naar mijn idee een mondonderzoek niet ontbreken bij een fysieke keuring. Tijdens deze sessie komt de interactie tussen het gebit en een sportieve prestatie op hoog niveau naar voren en zal er informatie gegeven worden over preventieve maatregelen.

Lezing 'Bijzondere patiëntengroepen: De oncologische patiënt' door Pim Schreuder

Steeds meer mensen overleven de ziekte kanker, met als gevolg dat u in de praktijk een steeds grote kans heeft dat u wordt geconfronteerd met deze bijzondere patiëntengroep. Ook staat de ontwikkeling van nieuwe behandelingen niet stil. Deze nieuwe behandelingen dragen bij aan de toegenomen overleving, maar kunnen daarnaast ook invloed hebben op mondgezondheid en uw behandeling. In deze sessie wordt u geïnformeerd over effecten op de mondgezondheid van patiënten die behandeling (hebben) ondergaan voor zowel hoofdhal kanker als andere vormen van kanker.

Lezing 'Mondafwijkingen bij SOA's' door drs. J.L. Klatte, AIOS dermatologie

SOA's kunnen naast genitaal ook orale afwijkingen geven. Als tandarts of mondhygiënist(e) kunt u een signalerende rol hebben. In deze sessie leert u aan de hand van casus de orale symptomen van een SOA te herkennen en onderscheiden van andere slijmvliesafwijkingen. Ook komen de besmettingsroutes aan bod.

Lezing titel volgt spoedig - door Jan Christiaan Oortwijn

Lezing titel volgt spoedig - door Frans Berkhout

Curricula Vitae:

D.L.M. (Dyonne) Broers (lezing 3) is tandarts en directeur Zorg bij het Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam. Daarnaast verzorgt zij regelmatig cursussen en presentaties. Ze heeft diverse publicaties op haar naam staan en is lid van verschillende commissies.

Drs. J.L. (Julia) Klatte () is 5e-jaars arts-assistent in opleiding tot dermatoloog in het Amsterdam UMC, momenteel werkzaam op de locatie Huid Medisch Centrum. Manifestaties van orale SOA is één van haar verdiepingen.

M. (Michiel) Lieshout () is na zijn afstuderen in 2003 als tandarts gaan werken bij de Koninklijke Marine. Na 5 jaar heeft hij zich gespecialiseerd in de bijzondere tandheelkunde, als tandarts MFP (NVGPT) en in de restauratieve tandheelkunde (NIVRT, EPA). Hij heeft zich daarnaast verdiept in de interactie tussen (top)sport en mondgezondheid. Onder andere over dit onderwerp geeft hij regelmatig lezingen en schrijft artikelen.

Drs. Marjolijn Oomens (moderator en lezing 1) is in opleiding tot hoofd-hals chirurg in het Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis. Tevens is zij MKA chirurg en als zodanig werkzaam in Acibadem International Medical Center (Amsterdam). Zij heeft nationale en internationale publicaties op haar naam over diverse onderwerpen. Al jaren geeft zij onderwijs aan tandheelkunde studenten, co-assistenten en artsen in opleiding en verzorgt lezingen op congressen. Tot vorig jaar zat zij in de redactie van het Quality Practice tijdschrift en tot op heden is zij auteur van de rubriek 'Beeldquiz' in het QP tijdschrift voor mondhygiënist(en).

Drs. W.H. (Pim) Schreuder (Lezing) is MKA-chirurg/Hoofdhals chirurg en is werkzaam in het Amsterdam UMC (lokatie AMC) en Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis/Nederlands Kanker Instituut. Hij heeft de opleiding tot MKA-chirurg gevolgd in het Amsterdam UMC, waarna hij een tweejarig fellowship in de Hoofdhals Oncologie en Chirurgie heeft afgerond in het Antoni van Leeuwenhoek/Nederlands Kanker Instituut. Vervolgens heeft hij 1 jaar als fellow gewerkt op de afdeling Hoofdhals Chirurgie en Oncologie van het AC Camargo Cancer Center in Sao Paulo. Tevens was hij research fellow in het Skeletal Biology Research Center van het Massachusetts General Hospital in Boston. In de dagelijkse praktijk houdt hij zich voornamelijk bezig met behandeling van benigne en maligne pathologie in het hoofdhal gebied, inclusief reconstructieve hoofdhal-chirurgie en robot-geassisteerde chirurgie. Hij heeft een speciale interesse voor bot- en weke delen tumoren. Hij is lid van de Nederlandse Commissie voor Beentumoren en Sarcoom Tumorwerkgroep in het Antoni van Leeuwenhoek.

Prof. dr. Henry de Vries (lezing 2) is dermatoloog-venereoloog met expertise in huidinfecties, vooral seksueel overdraagbare infecties en tropische huidziekten. Zijn promotie onderzoek in 1994 had als onderwerp huid wondheling en werd beloond met de Leidse Hypocrates Studie prijs 1995, en de Sandoz onderzoeksprijs 1997. In 2010 werd hij benoemd tot hoogleraar huidinfecties in het bijzonder lepra bij de Universiteit van Amsterdam vanwege de Gastmann-Wichersstichting. Momenteel is hij werkzaam bij de afdeling Dermatologie van het AMC in Amsterdam waar hij elke maandag leiding geeft aan de polikliniek voor infectieziekten van de

huid in het bijzonder tropische huidaandoeningen zoals leishmaniasis en lepra. Daarnaast werkt hij als opleider van dermatologen in opleiding bij de GGD SOA polikliniek in Amsterdam, de grootste polikliniek van Nederland met rond de 50.000 nieuwe consulten per jaar. In samenwerking met het streeklaboratorium en de onderzoeksafdeling van het cluster infectieziekten van de GGD Amsterdam geeft hij leiding aan een onderzoeksgroep waarbinnen 13 promoties hebben plaatsgevonden. Verder is president van de International Society for STD Research (ISSTD), is hij als expert op het gebied van de curatieve SOA zorg verbonden aan het Centrum Infectieziektenbestrijding van het RIVM en is hij recent lid geweest van de Gezondheidsraadcommissie die de minister adviseerde aangaande HPV vaccinatie.

